

Samenvatting

In de nadere uitwerking van het project Tram Maastricht-Hasselt is het college van Burgemeester en Wethouders akkoord gegaan met het definitieve Projectplan Projectdeel NL Tram Maastricht-Hasselt versie 2.0, de Appendix bij Samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Maastricht en Provincie Limburg ten behoeve van de railinfrastructuur op Nederlands grondgebied ten behoeve van Spartacus lijn 1/ Tram Maastricht-Hasselt en de verdere uitwerking van een aantal thema's uit de Kaderovereenkomst zoals beschreven in Addendum 2 bij de Kaderovereenkomst. Het Projectplan 2.0 en Addendum 2 bij de Kaderovereenkomst worden na vaststelling en ondertekening (bij Addendum 2) actief met de gemeenteraad gedeeld.

Beslispunten

1. Akkoord gaan met het definitieve Projectplan Projectdeel NL Tram Maastricht-Hasselt;
2. Akkoord gaan met Appendix bij Samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Maastricht en Provincie Limburg ten behoeve van de railinfrastructuur op Nederlands grondgebied ten behoeve van Spartacus lijn 1/Tram Maastricht-Hasselt (voorheen Vlaanderen-Maastricht);
3. Akkoord gaan met Addendum 2 waarin een aantal thema's uit de Kaderovereenkomst zijn uitgewerkt;
4. De portefeuillehouder te machtigen de stukken redactioneel te vervolmaken aan de hand van eventuele laatste opmerkingen van de partners.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 5 december 2017:

Conform.

1. Aanleiding

Met de voorliggende nota wordt de doorstart van het tramproject vastgelegd via het definitieve Projectplan Projectdeel NL Tram Maastricht-Hasselt, de aanpassing van de bestaande Samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Maastricht en Provincie Limburg (Appendix) en Addendum 2 bij de Kaderovereenkomst. De stukken zijn door alle partijen ambtelijk voorbereid en doorlopen nu bij alle partijen het bestuurlijke besluitvormingstraject. Voor het geval in dat traject de wens opkomt om hier of daar een tekstuele aanpassing door te voeren (van niet principiële aard) wordt de portefeuillehouder gemachtigd om daartoe over te gaan.

De portefeuillehouders van de provincie en de gemeente zijn in de Stuurgroep NL Tram Maastricht-Hasselt op 20 november 2017 akkoord gegaan.

1.1 Projectplan Projectdeel NL Tram Maastricht-Hasselt

Het Projectplan Projectdeel NL Tram Maastricht-Hasselt voorziet in de aanpak van het Tramtracé Maastricht-Hasselt. Het plan beschrijft de doelstelling en de scope van het project alsmede de wijze waarop deze scope wordt gerealiseerd. In het Projectplan is rekening gehouden met de aanbevelingen die zijn benoemd in het evaluatierapport van Berenschot en het Gateway review rapport van het Maaslijn project. Suggesties van de leden van Provinciale Staten en de gemeenteraad van Maastricht (29 mei 2017) zijn meegenomen in het concept Projectplan dat voorlopig is vastgesteld door de colleges van Gedeputeerde Staten van Limburg en de gemeente Maastricht. Vanuit het oogpunt van een goede samenwerking zijn de Vlaamse projectpartners eveneens in de gelegenheid gesteld om met reacties en suggesties te komen op het concept Projectplan. De raad is daarover met de raadsinformatiebrieven van 28 juli 2017 en 28 september 2017 geïnformeerd. De suggesties van de partners zijn ontvangen en verwerkt in voorliggend definitief Projectplan en komen hierna aan de orde. Het definitieve Projectplan wordt nu ter accordering aan u voorgelegd.

1.2 Appendix bij Samenwerkingsovereenkomst gemeente Maastricht en Provincie Limburg inzake Tram Maastricht-Hasselt

Op 28 oktober 2011 hebben de gemeente Maastricht en de Provincie Limburg een Samenwerkingsovereenkomst (SOK) ondertekend ten behoeve van de realisatie van de railinfrastructuur op Nederlands grondgebied ten behoeve van Spartacus lijn 1/Tram Maastricht-Hasselt (voorheen Vlaanderen-Maastricht). Als gevolg van de scope-aanpassing Mosae Forum in plaats van Centraal Station en naar aanleiding van het Projectplan moet de Samenwerkingsovereenkomst aangepast worden.

Deze aanpassing is beschreven in de Appendix bij de Samenwerkingsovereenkomst en wordt nu ter accordering aan u voorgelegd. In deze nota komen deze aanpassingen terug.

1.3 Addendum 2 bij Kaderovereenkomst

De Vlaamse vervoermaatschappij De Lijn, het Vlaams Gewest, de Provincie Limburg en de gemeente Maastricht (partijen) hebben op 11 maart 2014 besloten om de afspraken over de samenwerking met betrekking tot het project Tram Vlaanderen-Maastricht vast te leggen in de Kaderovereenkomst Tramverbinding Hasselt-Maastricht. In deze overeenkomst is tevens afgesproken hoe omgegaan dient te worden met wijzigingen.

Op 28 juni 2016 nam uw college kennis van de instemming van de Vlaamse partners met de scope-aanpassing eindhalte Mosae Forum in plaats van Centraal Station. Tevens werd besloten om - met inachtneming van de aanbevelingen van Berenschot - de samenwerking tussen de partners gericht op voorbereiding en uitvoering van het project verder op te zoeken.

Op 15 december 2016 hebben partijen Addendum 1 bij de Kaderovereenkomst ondertekend waarin deze scope-aanpassing formeel werd bekrachtigd. In Addendum 1 ligt vast dat het tramproject qua inhoud en samenwerking uniek is en op gemeenschappelijke thema's vraagt om bijzondere oplossingen. Afgesproken is deze met prioriteit uit te werken en vast te leggen in Addendum 2 en op die manier invulling te geven aan de noodzaak tot intensievere samenwerking. Addendum 2 ligt nu ter accordering voor en bevat een groot aantal procesafspraken.

2. Context

Met het definitieve Projectplan, de aangepaste Samenwerkingsovereenkomst tussen Provincie Limburg en de gemeente Maastricht en met Addendum 2 bij de Kaderovereenkomst wordt een volgende stap gezet in het kader van de voorbereiding en realisatie van het tramproject.

3. Gewenste situatie

3.1 Projectplan Projectdeel NL Tram Maastricht-Hasselt

In de raadsinformatiebrief van 28 juli 2017 is aangegeven dat de verschillen tussen het concept Projectplan en het definitieve Projectplan geëxpliciteerd worden. Ten opzichte van het concept Projectplan zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- H0.1 Bestuurlijke organisatie: Hier is de informatielijn van Projectteam Vlaanderen richting de Stuurgroep in Vlaanderen toegevoegd;
- H0.1.1 Bestuurlijke Werkgroep VL-NL: Voorzitter van de Bestuurlijke Werkgroep VL-NL is conform Kaderovereenkomst de wethouder Mobiliteit van de gemeente Maastricht. Het Projectplan is afgestemd op de Kaderovereenkomst;

- H0.1.3 Projectgroep VL-NL: In het Projectplan is de Projectgroep VL-NL verder uitgewerkt. De Projectgroep VL-NL bestaat uit een Kernteam met daaronder werkgroepen voor het uitwerken van specifieke integrale onderwerpen;
- H5.1.1/H5.1.2: Budget en raming zijn gebaseerd op prijspeil 2015 (voorlopige indexcijfers);
- H1.1 Projectorganisatie-rapportage: Tussen de partijen zijn afspraken gemaakt omtrent de gewenste frequentie van het rapporteren van voortgang, hetgeen heeft geresulteerd in een 3 maandelijks voortgangsrapportage aan de Bestuurlijke Werkgroep VL-NL en een 2 maandelijks informatiebrief aan de raad zoals dat eerder met de gemeenteraad is besproken;
- Bijlage 2c Bestuurlijke planning & Bijlage 7 Integrale planning: Voor de datums is verwezen naar de vigerende integrale planning;
- Bijlage 8 Risico TOP-10: Voor de actuele stand van de risico's is verwezen naar het risicoregister.

Zoals blijkt, zijn het geen spectaculaire aanpassingen. Vervoermaatschappij De Lijn heeft onderdelen van het Projectplan inmiddels vertaald naar haar eigen projectorganisatie. Daarmee wordt aan beide zijden van de grens nog meer gezamenlijk opgetrokken.

3.2 Addendum 2 bij Kaderovereenkomst

In Addendum 2 zijn de volgende thema's nader uitgewerkt zoals reeds aangekondigd in de raadsinformatiebrief van 28 september 2017:

- **Projectorganisatie tijdens de periode tot ingebruikname:** de samenwerking tussen het Projectteam Vlaanderen en het Projectteam Nederland is geconcretiseerd in de vorm van een Kernteam met daaronder werkgroepen voor het uitwerken van specifieke integrale onderwerpen. In het Kernteam vindt afstemming plaats en worden de projectorganisaties aan beide zijden van de grens aangestuurd. Genoemde concretisering is een nadere uitwerking van de 'Projectgroep' zoals die in de Kaderovereenkomst is beschreven;
- **Indicatieve integrale planning en belangrijke tussenstappen:** Op 22 mei 2017 is in de Bestuurlijke Werkgroep de integrale planning vastgesteld. Op basis van deze integrale planning zijn belangrijke tussenstappen benoemd die door het Kernteam bewaakt worden. De belangrijke tussenstappen zijn als bijlage bij het Addendum 2 gevoegd;
- **Kwalificatiewijziging in lokaal spoor:** Het Addendum bevat de onderlinge afspraken die gemaakt zijn met betrekking tot de kwalificatiewijziging van het buitenstedelijk tracé van de tramverbinding van hoofd- naar lokaal spoor; evenals de besluiten van de colleges van gemeente Maastricht en Provincie Limburg inzake onttrekking van de goederenlijn aan de Hoofdspoorweg Infrastructuur;

- **Scope:** In het hoofdstuk Scope zijn nadere afspraken gemaakt over het technische raakvlak dat bestaat tussen Vlaanderen en Nederland met betrekking tot het toe te passen sein- en wisselstelsel en beveiligingssysteem van de railinfrastructuur. Deze onderwerpen zijn uitermate belangrijk om te komen tot een rijdend tramsysteem en die worden nu in gezamenlijkheid opgepakt. Ook worden de onderwerpen benoemd die aanvullend aan de Kaderovereenkomst een plek krijgen in de realisatie- en exploitatieovereenkomst;
- **Gezamenlijke aanbesteding van het de infrastructuur:** Op 22 september 2017 is in de Bestuurlijke Werkgroep besloten om de integrale realisatie van de infrastructuur (het Vlaamse én het Nederlandse projectdeel) als een gezamenlijke overheidsopdracht op de markt te brengen. Het belangrijkste voordeel van integrale realisatie is dat er slechts één opdrachtnemer wordt aangesteld voor de uitvoering, met één integrale planning en één integraal ontwerp, zodat zowel de raakvlakken op technisch gebied als de raakvlakken op planningsgebied optimaal beheerst worden. Met deze gezamenlijke aanbesteding wordt concreet invulling gegeven aan één van de principes zoals benoemd in het collegevoorstel van 12 juli 2016 (Organisatie doorkijk internationaal project Tram Vlaanderen-Maastricht, 2016-23327): 'Beschouw het tramproject van Hasselt tot Maastricht als één integrale opgave'.
Addendum 2 bevat de algemene principes van de gezamenlijke aanbesteding, de onderlinge afspraken omtrent onderhandeling en toewijzing en de afspraken omtrent het raakvlak met de aanbesteding van het trammaterieel (het trammaterieel wordt aanbesteed door Vervoermaatschappij De Lijn). Daarmee wordt optimaal rekening gehouden met afstemming tussen spoorinfra in Nederland en in Vlaanderen, afstemming van de infra en het materieel en aansturing vanuit de controlekamer in Vlaanderen;
- **Systems Engineering:** In het Addendum en de bijlage bij het Addendum wordt de methodiek van systems engineering zoals omschreven in de Kaderovereenkomst, verder geconcretiseerd. Deze methodiek wordt toegepast om richting Bevoegd Gezag (en de Inspectie Leefomgeving en Techniek) aan te tonen dat het totale systeem Tram Maastricht-Hasselt veilig is;
- **Bestemmingsplan:** In het Addendum is vastgelegd dat de aanbestedingsprocedures niet opgestart worden alvorens het bestemmingsplan onherroepelijk is. In de integrale planning, zoals toegelicht in de raadsinformatiebrief van 23 mei 2017, is dit uitgangspunt reeds opgenomen. Tevens zijn onderlinge afspraken gemaakt omtrent de afstemming van het trammaterieel en de spoorweginfrastructuur met betrekking tot het beheersen van geluid en trillingen;
- **PSO-verordening:** De Kaderovereenkomst voorziet in levering van de vervoersdiensten door De Lijn voor een periode van 35 jaar. De gewijzigde PSO-verordening staat slechts een levering van in totaal 22,5 jaar toe. Addendum 2 bevat de garantstelling van het Vlaams Gewest voor de resterende 12,5 jaar en afspraken daaromtrent, waaronder de afspraak dat De Lijn door de

Provincie Limburg (in de rol van Bevoegd Gezag) als vervoerder aangewezen gaat worden in het kader van de Wet Lokaal Spoor;

- **Gebruiksvergoeding:** Aangezien enkele uitgangspunten voor het bepalen van de gebruiksvergoeding die De Lijn dient te betalen zijn gewijzigd, is in het Addendum opgenomen dat deze gebruiksvergoeding opnieuw bepaald gaat worden, objectief en transparant.

Het volledige Addendum 2 is als bijlage bijgevoegd.

3.3 Appendix bij Samenwerkingsovereenkomst gemeente Maastricht en Provincie Limburg inzake Tram Maastricht-Hasselt

In de raadsinformatiebrief van 28 september 2017 is aangegeven dat de aanpassingen in de Samenwerkingsovereenkomst geëxpliciteerd worden. De Appendix bevat onder andere de volgende aanpassingen:

- Middels Artikel 1 is een 5-tal definities in overeenstemming gebracht met de definities uit het Projectplan en is een 3-tal definities vervallen;
- Middels Artikel 2 is het einde van de Samenwerkingsovereenkomst gekoppeld aan de acceptatie van het Opleverdossier door de gemeente Maastricht;
- Artikel 3 bevat het penvoerderschap van gemeente Maastricht en de realisatie via Belvédère Wijkontwikkelingsmaatschappij B.V.;
- In Artikel 4 wordt verwezen naar de doestelling en scope zoals beschreven in het Projectplan (met eindhalte Mosae Forum);
- Artikel 5 behandelt het financieel beheer en daarbij behorende afspraken, waaronder:
 - o herbevestiging van het taakstellend budget en afspraken over budgetafrekening als het project voortijdig stopt (artikel 6);
 - o BTW aspecten;
 - o beschikbaar stellen en doorberekenen van personeelskosten / externe inhuur;
 - o indexering;
 - o kasritme van de stortingen ten gunste van het projectbudget in relatie tot de nieuwe integrale planning.

De volledige Appendix is als bijlage bijgevoegd.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing.

8. Financiën

Actualiseren van de projectbegroting

Het past in het planproces om regelmatig tot actualisatie van de projectbegroting over te gaan.

Dat gebeurt als opmaat naar de definitieve raming na de zomer 2018 op basis van de systematiek voor Kostenramingen (SSK-raming) behorende bij het definitief ontwerp en uitvoeringsontwerp zoals beschreven in het Projectplan.

De eerstvolgende actualisatie is voorzien in het 1^e kwartaal van 2018. De voorbereidingen daartoe zijn ter hand genomen. Daarbij worden alle nieuwe inzichten, aannames en scope-aanpassingen integraal meegenomen zoals statuswijziging en onttrekking goederenspoor, alternatieve calamiteitenhalte, mogelijke aanpassingen naar aanleiding van ingediende zienswijzen, en de (nieuwe) integrale planning; Alle financiële consequenties en de index worden in beeld gebracht. Er is sprake van een aantal plussen en minnen en uiteraard wordt gestuurd op realisatie binnen het taakstellend budget dat in 2009 € 65,8 miljoen bedroeg en per 1-1-2017 indicatief € 72 miljoen bedraagt

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Over de stand van zaken van het project Tram Maastricht-Hasselt is en wordt de raad periodiek geïnformeerd. Meest recentelijk is dat gebeurd met de raadsinformatiebrief van 28 september 2017.

11. Voorstel

1. Akkoord gaan met het definitieve Projectplan Projectdeel NL Tram Maastricht-Hasselt;
2. Akkoord gaan met Appendix bij Samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente Maastricht en Provincie Limburg ten behoeve van de railinfrastructuur op Nederlands grondgebied ten behoeve van Spartacus lijn 1/Tram Maastricht-Hasselt (voorheen Vlaanderen-Maastricht);
3. Akkoord gaan met Addendum 2 waarin een aantal thema's uit de Kaderovereenkomst zijn uitgewerkt;

4. De portefeuillehouder te machtigen de stukken redactioneel te vervolmaken aan de hand van eventuele laatste opmerkingen van de partners.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Projectplan Projectdeel NL Tram Maastricht-Hasselt

Het Projectplan Projectdeel NL Tram Maastricht-Hasselt is een product dat ter vaststelling voorligt bij de colleges van Gedeputeerde Staten en de gemeente. Na besluitvorming door beide colleges is er sprake van een definitief Projectplan. De uitvoering van het project verloopt conform het definitieve Projectplan.

Addendum 2 bij Kaderovereenkomst

Addendum 2 is een product dat ter vaststelling voorligt bij de vier partijen. Na besluitvorming door de vier partijen is er sprake van een definitief Addendum 2. Aangezien de onderwerpen behoren tot uitvoeringsaspecten binnen de eerder gestelde kaders, behoort de vaststelling tot de bevoegdheid van de colleges.

De Raad van Bestuur van Vervoermaatschappij De Lijn heeft op 8 november 2017 het Addendum 2 goedgekeurd. Op 11 december 2017 wordt dit Addendum ter vaststelling voorgelegd aan de Bestuurlijke Werkgroep van de vier partijen waarbij minister Weijts aanschuift. De planning is erop gericht om Addendum 2 op 11 december 2017 te ondertekenen, waarna het Kernteam (Vlaanderen en Nederland) tot uitvoering overgaat.

Appendix bij Samenwerkingsovereenkomst gemeente Maastricht en Provincie Limburg inzake Tram Maastricht-Hasselt

Het Appendix bij de Samenwerkingsovereenkomst is een product dat ter vaststelling voorligt bij de colleges van Gedeputeerde Staten en de gemeente. Na besluitvorming door beide colleges is er sprake van een definitieve Appendix. De uitvoering van het project verloopt conform de Samenwerkingsovereenkomst met Appendix.